

[Ove Hansen.]

refusionsforbundet. Da regeringen nu foreslår, at staten overtager refusionsforbundets udgifter, vil det sige, at den velstående forstadskommune fritages for at indbetale disse 11 mill. kr. Mit parti er ikke uvilligt til at overveje en ophævelse af refusionsforbundet, men vi må have sikkerhed for, at ophævelsen ikke først og fremmest kommer de velstillede kommuner til gode.

Regeringen foreslår for at lette skatte-trykket i de mindre velstillede amtskommuner et særligt tilskud ydet til amtskommunerne. Dette skattegrundlagstilskud, der ydes af staten, skal gives til de amtskommuner, der har et beskatningsgrundlag pr. indbygger, som er mindre end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i samtlige amtskommuner. Indenrigsministeren oplyser i bemærkningerne, at samtlige nye amtskommuner bortset fra de tre amtskommuner i hovedstadsområdet vil opnå skattegrundlagstilskud. De samlede tilskudsbeløb ville i 1967-68 have andraget 163 mill. kr. I lovforslaget er det nærmere fastsat, hvorledes beskatningsgrundlaget opgøres: bl. a. skal 20 pct. af grundværdierne samt de skattepligtige indkomster være udgangspunkt for beskatningsgrundlaget.

Det vil ikke være muligt på nuværende tidspunkt at afgøre, hvorvidt et skattegrundlagstilskud som det af ministeren foreslåede er den rigtigste løsning; vi må have foretaget en del undersøgelser og beregninger, før det er muligt at tage stilling. Den opfattelse, at en udligning må finde sted mellem de mere velhavende amter og de ringere stillede, deler vi fuldt ud. Af foreløbige beregninger fremgår det, at Københavns amt antagelig skal udrede ca. 50 mill. kr. til udligningen. Det er et ret anseligt beløb, henvend $\frac{1}{3}$ af hele udligningstilsvaret.

Også som noget nyt foreslår indenrigsministeren, at der ydes tilskud til primærkommunerne, og at tilskuddet ydes, hvis arealet pr. indbygger overstiger 1,5 ha. Tilskuddet beregnes efter en skala: er f. eks. kommunens areal pr. indbygger 1,5, udgør tilskuddet 10 kr. pr. indbygger årlig. Er arealet pr. indbygger 2,9 ha eller derover, udgør tilskuddet 150 kr. Som begrundelse for dette forslag siger ministeren, at ved ydelse af generelle tilskud til primærkommunerne til udligning af forskellen i skattetryk

er der lagt vægt på i videst muligt omfang at lægge sådanne objektive kriterier til grund, som de enkelte kommunalbestyrelser ikke selv har indflydelse på. Areal/indbyggertilskuddet er beregnet at ville koste staten ca. 117 mill. kr.

Ligesom med hensyn til skattegrundlagstilskuddet må vi have en del oplysninger og beregninger, førend vi kan tage stilling til det foreslåede arealindbyggertilskud. Jeg vil gerne tilføje, at jeg på forhånd er skeptisk over for ideen. Det kan lyde meget fornuftigt at lægge objektive kriterier til grund, men kriterierne kan også være så objektive, at det næsten grænser til det meningsløse. En kommune kan således være blandt de mere velstillede, selv om der kun findes 1 indbygger pr. 1,5 ha, og omvendt kan en kommune være blandt de ringere stillede; selv om der findes flere indbyggere pr. 1,5 ha. En kommune, der lige akkurat opnår at få areal/indbyggertilskud, ser måske nødig, at huse opføres i kommunen, idet den derved kan risikere at miste tilskuddet.

Jeg synes, betingelserne er for vilkårlige og for tilfældige. Lad mig nævne et eksempel: øen Mors vil fra 1. april næste år udgøre én kommune. Opretholdt man imidlertid den nuværende kommunale status på øen med de 14 sognekommuner og 1 købstad, ville alle 14 sognekommuner hver få areal/indbyggertilskud, men da sammenlægningen nu sker, bortfalder tilskuddene for alle kommunerne, uden at kommunerne kan siges at være blevet bedre stillet. Det er min opfattelse, at skal der tilvejebringes et grundlag for en vis udligning kommunerne imellem, skal andre former tages i anvendelse. Det er muligt, at en kommunes udgifter pr. indbygger er større i meget tyndt befolkede områder; jeg tror imidlertid ikke, at problemet løses ved et areal/indbyggertilskud, bl. a. fordi det derved kan hænde, at der skabes skel mellem i øvrigt ligestillede kommuner, men med forskellig befolkningstæthed. En kommunes udgifter er ofte mere afhængige af indbyggernes aldersfordeling end af kommunernes arealstørrelse. Har en kommune procentvis mange børn, vil det uden tvivl øge kommunens udgifter dels til skolevæsenet, dels til sociale institutioner. Ser vi på aldersfordelingen i kommunerne, vil vi kunne konstatere store forskelle. Et eksempel: i Odense er 18,9 pct. af indbyggerne